

השבת של רבי נחמן חברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב', סז)

טוב להגיד ולשיר **נַחַם נַחֲמָן מֵאוֹמֵן** לזכות לכל הישועות

שבת ויקרא

אדם כי יקריב מכם קרבן לה'... (א, ב)

אלו הרוצים להיות אנשים כשרים ולכנס בעבודת ה' ואזי יש להם בלבולים גדולים ומניעות גדולות ואינם יכולים לתת עצה לנפשם איך לעשות מחמת גדל הבלבולים והמניעות שיש להם וכל מה שרוצים לעשות בעבודת ה' קשה להם לעשות כראוי. דע שזה בעצמו שהם מתייגעים ולהוטים לעשות איזה עבודה או לקדש עצמו באיזה קדשה אף על פי שאינם יכולים לגמור כראוי, זה בעצמו שהם מתייגעים ולהוטים אחר זה הוא בחינת קרבנות בבחינת כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה (תהלים מ"ד, כ"ג), ואיתא בתקונים (מדרש הנעלם פרשת חיי שרה קכ"ד): שזה בחינת תפלה שהיא בחינת קרבנות. הינו כשרוצים להתפלל ואין מניחין אותו ומבלבלין אותו בכמה מיני בלבולים והוא צריך לכמה יגיעות בשעת התפלה. ואזי אפילו אם אינו זוכה להתפלל כראוי, אף על פי כן היגיעה בעצמה שמיגע עצמו בכל כחו ומוסר נפשו להתפלל כראוי זה בעצמו הוא בחינת קרבנות בחינת כי עליך הורגנו וכו' וכמו כן בכל העבודות והקדשות שאדם רוצה לקדש עצמו אף על פי שאינו זוכה חס ושלום לקדש עצמו כראוי. אף על פי כן היגיעה בעצמה והיסורין והבלבולים שיש לו מזה מחמת שרוצה וחפץ לקדש עצמו רק שאין מניחין אותו. זה בעצמו הוא בחינת קרבנות בחינת כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. על כן על האדם לעשות את שלו תמיד, ליגע עצמו בעבודת ה' בכל מה שיוכל. ואת כל אשר תמצא ידך לעשות עשה, אף על פי שקשה עליו מאד ונדמה לו שאין מניחין אותו כלל ומרחיקין אותו מאד מאד ואינו זוכה לעשות כראוי שום דבר שבקדשה וכו'. אף על פי כן עליו לעשות מה שיוכל וה' הטוב בעיניו יעשה. (שיחות הר"ן – סימן י"ב)

אם עולה קרבנו... (ג, א)

וזה בחינת קרבן עולה, שמכפר על הרהור הלב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מ"ר ויקרא פ"ו), כמו שכתוב: והעולה על רוחכם – שעולה מכפר הרהור. כי יש בחינת (תהלים לח): לבי סחרחר; כי יש קליפה, שהיא מעקמת ומסבבת הלב בעקומים וסבובים ובלבולים הרבה, והיא בחינת קליפת נגה, ועל כן נקרא סחרחר, תרגום של סביב: סחור סחור, בחינת (יחזקאל א): ונגה לו סביב, כי היא בחינת תרגום, כמובא (ע' בליקוטי א' ס"י ט), ועל כן כתיב בלשון תרגום. וכשאדם נופל לשם, שזה בחינת מקומות המטנפים, ואזי מבקש וצועק "איה" מקום כבודו, וזה בעצמו תקונו, כי חוזר ושב אל הכבוד העליון, שהוא בחינת "איה"... וזהו בחינות עולה, בחינת (בראשית כב): ו"איה" השה לעולה; שבחינת "איה" היא בחינות שה לעולה, לתקן ולכפר הרהור הלב, שבא ממקומות המטנפים כנ"ל, כי על ידי בחינות "איה" נתקן ועולה משם כנ"ל. וזה בחינות תשובה, כי זה עיקר התשובה, כשאדם מבקש ומחפש אחר כבודו יתברך, ורואה בעצמו שרחוק מכבודו יתברך, ומתגעגע ושואל ומצטער "איה" מקום כבודו, וזהו בעצמו תשובתו ותקונו כנ"ל, והבן היטב. (לקוטי מוהר"ן ב' – סימן י"ב, עיין שם)

ונפש כי תקריב קרבן מנחה... (ב, א)

וכמו שפרש רש"י (ע"פ מנחות קד): לא נאמר נפש אלא במנחה, מי דרכו להקריב מנחה, עני, מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו. 'נפשי' זה בחינת רצון והשתוקקות חזק במסירת נפש. כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שסומכין עליהם ושוחטין אותם וכו' זה בחינת זביחת היצר

כמובא, אבל המנחה אין בה שחיטה, והיא בחינת קרבן עני, אין עני אלא מן הדעת (נדרים מא.). הינו מי שהוא עני במעשים טובים ואין בו דעת לזבח את יצרו לגמרי ואף על פי כן הוא רוצה להקריב קרבן לה' נתנה לו התורה עצה שיקריב את נפשו הינו רצונו, שזהו בחינת קרבן מנחה שנאמר בה נפש שהיא קרבן עני שאין בה שום שחיטה ואף על פי כן היא יקרה מאד בעיני ה' יתברך מאחר שרצונו חזק כל כך לה' יתברך עד שגם הוא בעניותו הגדולה אינו מונע את עצמו מלהקריב קרבן לה', דהיינו בחינת קרבן מנחה שהוא בחינת נפש בחינת רצון. (לקוטי הלכות – הלכות ברכת הריח ה' – אות ח')

מלח ברית אלקיך... (ז, ב)

אמרו רבותינו ז"ל: נאמר 'ברית' במלח ונאמר 'ברית' ביסורין כי היסורין הם בחינת מלח, שפולטין מהאדם כל הדמים רעים, שמהם באין כל התאוות וכל החטאים, שמשם נמשכין כל הכפירות וכל הקשיות וחסרון אמונה. ועל כן כשזוכה על ידי יסורין להתעורר בתשובה ולפשפש במעשיו ולפתח ולנקב לבו האבן, שזה בחינת מליחה בכלי מנקב דייקא, אז זוכה על ידי זה לגרש ולפלט כל הדמים הרעים, שהם כל התאוות, ולזכות לאמונה שלמה. וכן על ידי תענית בהתעוררות התשובה ולב נשבר כנ"ל, זוכה גם כן לזה. (לקוטי הלכות – הלכות חלב ודס ד' – אותיות י" י"א לפי אוצר היראה – יסורין וישועה, י"ג)

סיפור

(ספר ימי מוהרנ"ת) ... אבא תכף בנסעי ממאהלו התחילו שוב המניעות שיש בשעת הנסיעה בעצמה, כאשר מתנהג עמנו על-פי הרוב שיש הרבה מניעות קודם שמתחילין לנסוע ואחר כך כשזוכין לשבר אלו המניעות ומתחילין לנסוע, אזי חוזרים ומתגברים מניעות חדשות בעניין הנסיעה בעצמה מהבעל עגלה והסוסים ומהעגלה ואופנים וחבליה וכל כליה, וממטר וגשם ורפש וטיט וכיוצא בהם, אשר כמעט לא נמלטה נסיעה אחת ממניעות כאלה וכאלה הרבה, הן בחיים חיותו הקדושים, הן עתה כשאנו נוסעים על ציון קברו הקדוש והנורא מאד והנה תכף כשיצאתי ממאהלו ואני נחפו בדעתי מאד מאד כזוכר לעיל, הסתכלתי וראיתי שהבעל-עגלה נוסע עם עגלה גדולה ואין לו כי-אם שני סוסים וזה ידוע שאלו העגלות גדולות אי אפשר להם לילך בזריזות כי-אם על ידי ארבעה סוסים ולפחות שלושה ושאלתי אותו מה זה והשיב שנחלה אצלו סוס אחד בנסיעתו לכאן והשאיר אותו בערך פרסה ומחצה מפה, והנה מחמת זה בודאי נסע עמי לאט לאט וגם גשם התחיל לירד קצת ונסענו עד שבאנו אל הכפר שהשאיר שם סוסו ותכף הודיעו לנו השמועה טובה מסוסו שכבר מת שם, ובודאי התחיל להצטער הרבה ולחשוב מה לעשות עם העור ועל ידי זה נתעכבנו שם קצת ואחר-כך נסע משם בלב נאנח ונעצב וכבר פנה היום ובודאי נסע לאט כי לא היו לו כי-אם שני סוסים בעגלה כזאת והיה לנו לינת לילה סמוך למאהלו שתי פרסאות ומחצה ועדיין היינו רחוקים מנעמירוב הרבה בערך שמונה פרסאות. ועמדתי ביום ששי בבוקר בלב נשבר ומבלבל מאד ולא ידעתי מה לעשות ונסעתי עם הבעל עגלה הנזכר לעיל עד קהלת-קודש מארחווע, וכבר היה סמוך לחצות היום ומשם עדיין חמש פרסאות לקהלת

לזכרון נצח מווריניו

ר' ישראל בער אודסר

בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

לעבוד השם? היו צריכים כולם להתרחק, לברוח, והם כולם מעריכים אותו ואוהבים אותו... ואומרים: "רק רבי נחמן!", זה דבר ידוע ומפורסם, בכל העולם, הם אומרים שצריכים לחקור המעשיות, לראות מה שזה מעשיות כאלה, עוד לא היה בעולם, וגם כן התורות והשיחות של רבנו, זה עניינים פלאות כאלה, שעדיין לא נתגלה בעולם, והכל בשבילנו, שאנחנו צריכים לצאת מבית האסורים, אנחנו משוקעים במה שמשוקעים, וצריכים לצאת מכל זה.

שום דבר לא יכול לעזור לנו, רק רבנו רבי נחמן, כל דיבור ודיבור שהוא גילה, הוא כל תקוותנו וכל חיותנו וכל החיות של כל העולם. אוי וי, אם היינו זוכים, היינו יכולים להתחדש ולהיות בני אדם, לא כמו העולם עכשיו, זה לא עולם, זה לא בני אדם, זה מין בהמות שהולכים על שני רגליים, העיקר החכמה היא התורה והצדיק האמת, לא כמו שאנחנו חושבים, יש בתורה שני סמים, סם חיים, וסם מוות, יכולים ללמוד, להיות למדן גדול, וללמוד להפך, בלי הצדיק, כל זמן שרבנו הקדוש נתפרסם יותר בעולם, זה התקרבות הגאולה! ב"ספר המידות" אומר רבנו: "ביאת המשיח תלוי בקירבת הצדיקים!", מי זה הצדיקים? רבנו הקדוש ואנשיו!

על-כל-פנים, אנחנו צריכים לבטל דעתנו לגמרי נגד רבנו הקדוש, נגד התורה, ולמסור נפשנו לקיים התורה ולהכניס לתורה ולהכניס אמונה, לא להסתכל על העולם, על... כל העולם, הוא עולם של משוגעים, של רשעים, אבל יש כבר מתקן שיכול לעזור, הרפואה והישועה הוא רק רבנו "ריאש ביני ישראל" הרב"י, רבנו, הוא הרבי של כל ישראל, "ריאש ביני ישראל" ראשי תבות רב"י, מה זה רבי? הוא מלמד עם התינוק, עם הילד, הוא מודיע לו מה זה 'פתח' ומה זה 'קמץ' ומה זה 'בראשית', ומה זה 'גמרא', הוא מפתח אותו ומכניס בו רוח נשמה חדשה.

על-כל-פנים, אנחנו צריכים לבטל דעתנו לגמרי נגד רבנו הקדוש, נגד התורה, ולמסור נפשנו לקיים התורה ולהכניס לתורה ולהכניס אמונה, לא להסתכל על העולם, על... כל העולם, הוא עולם של משוגעים, של רשעים, אבל יש כבר מתקן שיכול לעזור, הרפואה והישועה הוא רק רבנו "ריאש ביני ישראל" הרב"י, רבנו, הוא הרבי של כל ישראל, "ריאש ביני ישראל" ראשי תבות רב"י, מה זה רבי? הוא מלמד עם התינוק, עם הילד, הוא מודיע לו מה זה 'פתח' ומה זה 'קמץ' ומה זה 'בראשית', ומה זה 'גמרא', הוא מפתח אותו ומכניס בו רוח נשמה חדשה.

מכתב
(ספר אבי הנחל א' - מכתב מ"ה)
... ב"ה, אור ל"ג
שבת תשכ"א, טבריא.
לבי יקירי איש המעלה הנערץ והנעים,
שלום רב.

מה מאד נפלאות אהבתך לי, מה מאד מתקו דבריך אלי, ומה מאד החייתני בדבריך אחי חביבי בראותי שתהלה לאל דברי רבנו הנשגב ז"ל עושים רשם בלבבך הנעים כל-כך, ומחייך ומשיבין נפשך מאד. קוה קויתי להי' שיוסיף חסדו עמך להצליחך ולהיטיב אחרייך מראשיתך. חזק ואמץ יקירי לשמח עצמך בכל עז בכל עת בכל הדרכים שקבלנו ממקור החכמה, הן בהנקדות טובות, הן במה שזכינו לידע מאור האורות כזה, ובמה שלא עשני גוי, כי שמחה הוא רפואה גדולה לכל מיני החולאת, בפרט עכשיו שיש כבר בעולם הכח של הצדיק הבעטלר שהיה בלא ידיים, שהוא רופא את הבת מלכה, שהיא בחינת כלליות נפשות ישראל, בעשרה מיני נגינה, שהם כלליות השמחה.

תרגיל עצמך בכל יום להעמיק מחשבתך החרף וההגיוני בעצם החדש והישועה הנפלאה אשר הפליא אדון הנפלאות עמנו ועם כל ישראל בימינו בימינו אלה, ושלח לנו את הצדיק האמת השלם בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו, הנקי מן החטא לגמרי, שאין בו שום נדנד פגם כל שהוא דק מן הדק אפילו כחוט השערה, שהוא ממשך ומגלה החדש חנם שהיה מקים העולם קדם מתן תורה, שעל-ידי זה הוא מחיה ומקים העולם גם עכשיו בעת שהעולם רחוקים מן התורה כמו שהם רחוקים, כי הוא מוצא חיותו יתברך אפילו במקומות הרחוקים מהתורה, עד שכל הרע שבעולם נדחה ונופל לפניו, ועל-ידי זה הוא מחיה כל הפשוטים שבעולם, ואפילו אמות העולם וכל הרחוקים המונחים בשאול תחתיות. הצדיק הוא בעצמו בחינת החדש הנעלם הנ"ל שיכול להחיות ולקיים העולם תמיד אפילו את הרחוקים ביותר בתכלית הרחוק. דרישת שלום באהבה וגעועים, המעתיק.

ישראל ז"ב אודער

נעמירוב ובעת כניסתי לשם הייתי מצטער הרבה כי הבנתי שקשה לבוא על שבת אפילו לנעמירוב מכל-שכן שתהיה שהות לשכור עגלה באמצע הדרך לברסלב כנזכר לעיל ואם חס ושלום אבוא אחר שבת לברסלב לא יהיה עגלה וחברים לנסוע עמהם לזסלב והייתי חושב בדעתי מה לעשות כי ראיתי שטוב לפני לשכור בכאן סוסים לנסוע מאכאן לברסלב, אבל לא היו לי על הוצאות כל כך גם העיר קטנה ועל פי רוב אין נמצאים בכאן סוסים כאלה לנסוע עמהם במהירות כל כך.

עצות ותפילות
(עצות המבוררות - פורים, א')
על ידי שמחת פורים במחיאית כפים ורקודים, היינו על ידי ההתחזקות בימי הפורים בשמחה גדולה ורבה, עד כדי רקודים ומחיאית כפים, זוכה להמשיך על עצמו קבלת התורה בנגלה ובנסתר, שזוהי הארה נפלאה של מרדכי ואסתר. היינו שזוכה להתעוררות גדולה וחשק עצום לקיים את מצוות התורה שבנגלה, ולהבין באמת ולקיים סודות וחכמות אמתיות שבתורת הנסתר. עוד זוכה לקיים מצוות ספירת העמר כראוי. גם על ידי שמחת פורים כראוי, זוכה להכניע את קליפת המן עמלק ימח שמו, היינו התאוות ומדות רעות, שהן מַכְנֹת קליפת המן עמלק. ועל ידי שמחת פורים כראוי מתבטלים גאוה ועבודה זרה וכפירות, וזוכה לאמונה גדולה ולחכמה דקדושה, ולחיים ואריכות ימים, ונמתקים ובטלים כל מיני דינים וגזרות רעות מישראל:

... ותעזרני ברחמיך לקיים ולקבל את ימי הפורים בשמחה גדולה, וזוכה שימשך קדשת הארת פורים, קדשת מרדכי ואסתר, עלינו ועל זרענו ועל כל עמך בית ישראל. וזוכה לקיים כל המצוות הנוהגות בפורים בקדשה ובטהרה ובלב טוב ובשמחה גדולה. ותיתן שמחה בלבנו עד שתפושט השמחה בידנו ורגלנו, וזוכה אז להמחאת כף ורקודין דקדושה בשמחה גדולה לשמך באמת... (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה י):

שיחות
(מ' ישראל אודסר, זצ"ל)
... כשרואים פלאות כאלה, מעשיות כאלה, שיחות כאלה, הם מרגישים שהעיקר הישועה רבי נחמן, מעשיות כאלה עוד לא היה בעולם, של "בעל תפילה" ו"שבע בעטליריס", וכל מעשה וכל סיפור, כל דיבור הוא קבלה חדשה שלא נתגלה עדיין בעולם, סודות התורה כאלו שעדיין לא היה בעולם, וכולם, כל זה בשבילנו! אנחנו חולים כאלו, אנחנו צריכים רפואות כאלו חדשים, שרק רבנו, על-כל-פנים אנחנו צריכים להתחזק לא ליפול, ולהתחדש ולהתחזק וללמוד ספרי רבנו תמיד, לא בשביל בקיאות, רק בשביל לעבוד השם בזה, עם כל תורה, מכל מעשה, מכל שיחה מרבנו, זה שורש של כל התורה, זה לא אנחנו אומרים זה, רבנו הקדוש גילה את זה, ואם הוא אמר, אז "הלכתה כרב נחמן והלכתה כרב נחמן ונחמן והלכתה כנחמני", הוא אמר, הוא גילה את זה, הוא ידע שאנחנו אין לנו שום מקום שיוכל לעזור לנו, רק הוא בעצמו, רבי, הרבי הוא אמת "ריאש ביני ישראל", הבעל הבית שלנו, הבעל הבית של כל העולם, והוא הוריד וגילה בעולם חכמה כזה שעדיין לא נתגלה בעולם, "כולם בחכמה עשית", אוי, חכמה כזה שעדיין לא היה בעולם, חכמה קדושה כזה, קדושה עליונה כזה עדיין לא נתגלה בעולם.

רבנו והארי"י הקדוש הוא אומר שהמשיח יהיה יותר גדול ממשה רבנו ומכל הצדיקים, ב"כתבי הארי"י הקדוש", אנחנו צריכים למסור נפשנו לצאת מהעוונות, העיקר הייסורים והעיקר הצער, אין ייסורין יותר גדול מעוון, זה לא שייך לישראל, רק להגויים, העוונות, תאוות, זה רק להגויים. "אשר בחר בנו מכל העמים", עכשיו זמן קירבת הגאולה... ורואים אנחנו איך שהעולם שמשוקע כל כך בהתאוות, ורבנו כותב ההפך, כל העולם ממשכים עצמם לרבנו הקדוש, כל החילונים: "רבי נחמן, רבי נחמן, רבי נחמן!" הם היו צריכים לברוח, הם היו צריכים להתרחק, מה זה? הוא אומר: כסף זה כלום, כבוד זה כלום, רק